

УДК 338.2

Соріна О.О.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ВИБІР МОДЕЛІ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПРОЕКТУ

Відповідно до стандарту РМВоК, життєвий цикл проекту - набір фаз, через які проходить проект з моменту його ініціації до моменту закриття [1, с. 38]. Як правило, ці фази є послідовними, а їх кількість визначається рядом параметрів, таких як тип проекту і його цілі, наявність і характер проміжних результатів, потреба в управлінні і контролі, економічна доцільність тощо.

З практичної точки зору життєвий цикл проекту можна розглядати як своєрідну «дорожню карту» для учасників проекту, яка дозволяє структурувати роботу і зрозуміти, чи не виходять виконавці за рамки встановлених завдань.

Усвідомлений вибір виду життєвого циклу на початковому етапі роботи над проектом значно підвищує ефективність його реалізації, спрощує управління, мінімізує ризик отримання непотрібного результату. Крім того, використовувана модель життєвого циклу визначає також подальший вибір підходів, методів та інструментарію управління проектом, порядок отримання результатів та основний пріоритет при виконанні проектних робіт (див. табл. 1).

Крім перерахованих вище видів існують також гібридні життєві цикли - підходи, які мають на увазі комбінацію предиктивного, ітеративного, інкрементального і / або гнучкого підходів.

У практиці проектного управління не існує універсального підходу щодо вибору виду або моделі життєвого циклу проекту. Однак в деяких галузях (наприклад, таких як будівництво, розробка програмного забезпечення і т. ін.) на основі накопиченого досвіду реалізації проектів існують рекомендації для такого вибору.

Таблиця 1 - Порівняльний аналіз видів життєвого циклу проекту

	Вид життєвого циклу			
	Предиктивний	Ітеративний	Інкrementальний	Адаптивний (гнучкий)
Мета	управління вартістю	пошук вірного рішення	швидкість виконання роботи	- підтримка зворотнього зв'язку зі споживачем; - обговорення змін та надання проміжних результатів
Вимоги	фіксовані	динамічні	динамічні	динамічні
Виконання дій	виконуються один раз за весь проект	повторюються, поки не буде отримано правильний результат	виконуються однократно для конкретного інкременту	повторюються, поки не буде отримано правильний результат
Отримання результату	одноразово	одноразово	часті невеликі проміжні результати	часті невеликі проміжні результати
Умови використання	великі проекти за участю декількох команд розробників	- потреба в зниженні складності проекту; - потреба в управлінні змінами; - потреба в зниженні ризиків за рахунок накопиченого досвіду	- потреба в управлінні змінами; - важливість поетапного засвоєння досвіду; - швидке створення цінності для споживача	- мінливе середовище; - складність попереднього визначення вимог; - можливе визначення проміжних результатів

Крім того, так звані «компанії-чемпіони» (компанії, найбільш успішні в реалізації проектів і отриманні вигод від них) комбінують підходи до управління проектом під потреби кожного конкретного проекту. Так, за даними 2018 року, у 44% випадків компанії використовували предиктивні підходи, у 30% - адаптивні, у 23% - гібридні та у 4% - інші підходи [2].

Отже, кожен з видів життєвого циклу проектів має властиві йому переваги і недоліки, що визначають його застосування для певних типів проектів в певних умовах. Модель, обрана для конкретного проекту, повинна забезпечувати потреби організації, відповідати цілям та типу виконуваних робіт, а також навичкам спеціалістів, що працюють над цим проектом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Руководство к Своду знаний по управлению проектами (Руководство РМВОК®) — Пятое издание – 2013. – Project Management Institute, Inc., 14 Campus Boulevard, Newtown Square, Pennsylvania 19073-3299 USA

2. Жизненный цикл проекта: выбрать и не пожалеть. URL: <https://www.wrike.com/ru/blog/jiznenniy-tsikl-proyecta-vibrat-i-ne-pojalet/> (дата звернення 19.04.20)